

KLİNİKİ MÜŞAHİDƏ

AÇIQ GİRİŞ (OPEN ACCESS)

Pulmonar tromboemboliya nəticəsində açıq oval dəliyə pərçimlənmiş tromb kütləsi

Şahanə Ələsgərli¹, Gülay Məmmədova¹**Abstract**

During pulmonary thromboembolism, although in most cases we detect the thrombus mass in the arterial network of the lungs, sometimes the masses remain halfway before reaching the arterial network, causing a life-threatening situation. The most common of these conditions are thrombus masses in the right chambers of the heart. However, it should always be kept in mind that there may be a thrombus mass in the left cavities.

Key words: pulmonary embolism, rivaroxaban, PFO

Xülasə

Pulmonar tromboemboliya zamanı əksər hallarda tromb kütləsini ağciyərlərin arterial şəbəkəsində aşkarlasaq da, bəzən kütlələr arterial şəbəkəyə çatana qədər yarı yolda qalaraq həyat üçün təhlükəli vəziyyət yarada bilər. Bu vəziyyətlərdən ən çox rastlaşdığımız ürəyin sağ boşluqlarında olan tromb kütlələridir. Lakin sol boşluqlarda da tromb kütləsinin ola biləcəyi hər zaman ağlıda tutulmalıdır.

Açar sözlər: pulmonar emboliya, rivaroksaban, oval dəlik

Xəstə təqdimatı

45 yaşlı kişi xəstə sağ ayaqda anidən yaranmış şişkinlik, kəskin ağrı, təngnəfəslik şikayəti ilə xəstəxanamızın təcili tibbi yardım şöbəsinə müraciət etmişdir. Xəstə 10 il əvvəl mielit keçirmiş və sağ aşağı ətrafın hissəvi parezi mövcuddur. Passiv həyat təzi keçirdiyini, günün çox hissəsini evdə hərəkətsiz vəziyyətdə olduğunu qeyd edir. Xəstəyə dərhal exokardioqrafiya olundu və sağ boşluqların genişləndiyi, ağciyər arteriyasının sistolik təzyiqinin artmış (50mmHg) olduğu görüldü. Daha ətraflı müayinə zamanı sol və sağ qulaqcıq daxilində də hərəkətli kütlənin olduğu görüldü. Xəstəyə transezofageal exokardioqrafiya tövsiyə edildi, lakin xəstə bu müayinədən imtina etdi. Aşağı ətraf venalarının doppler müayinəsi zamanı sağ dizaltı venanın kəskin trombozu aşkarlandı. Sol və sağ qulaqcıq daxilindəki hərəkətli kütlənin tromb (Şəkil 1,2 və 3) ola biləcəyi

Yazışma üçün əlaqə:

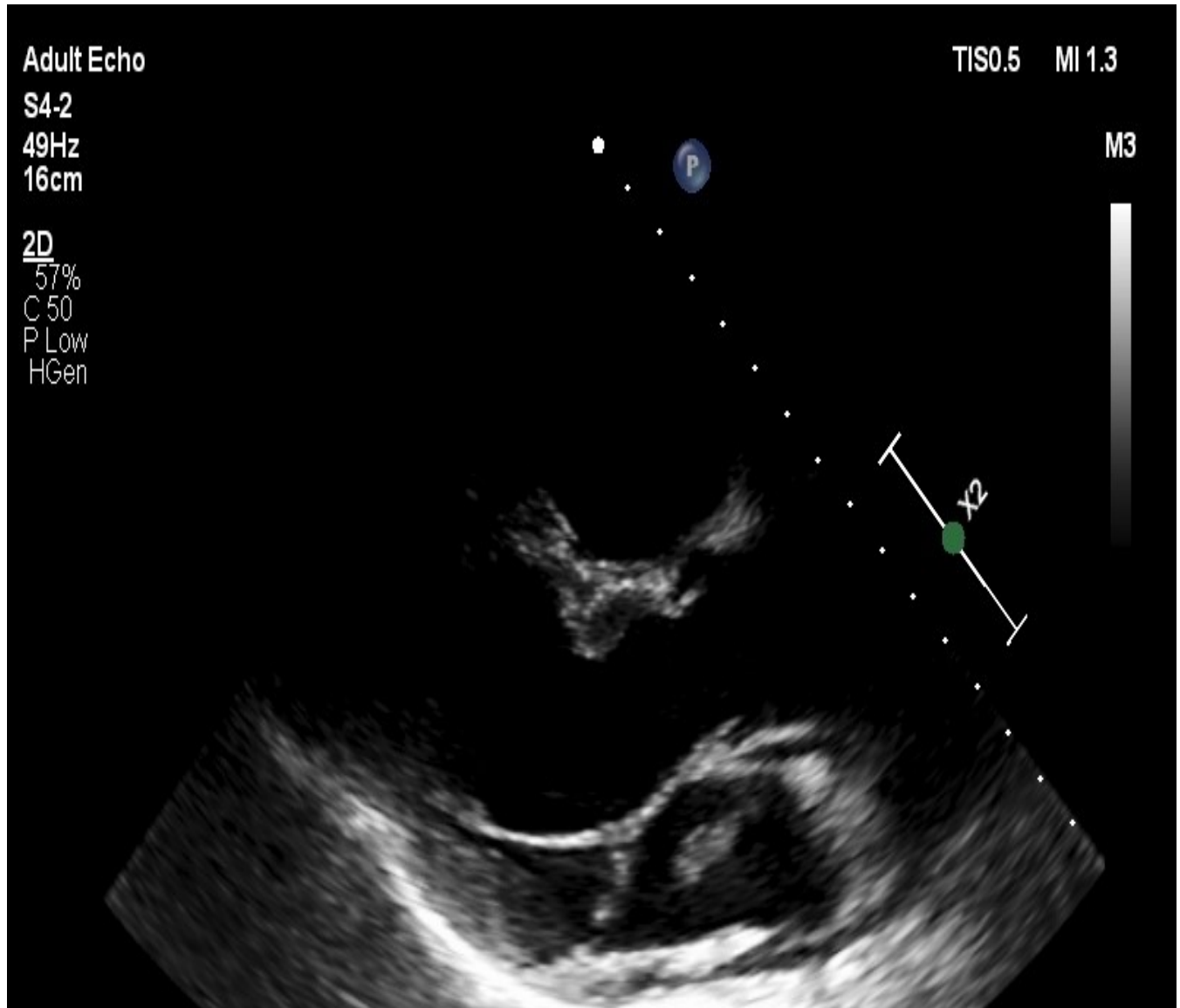
Şahanə Ələsgərli 1, Gülay
Məmmədova¹

¹Yeni Klinika, Bakı, Azərbaycan

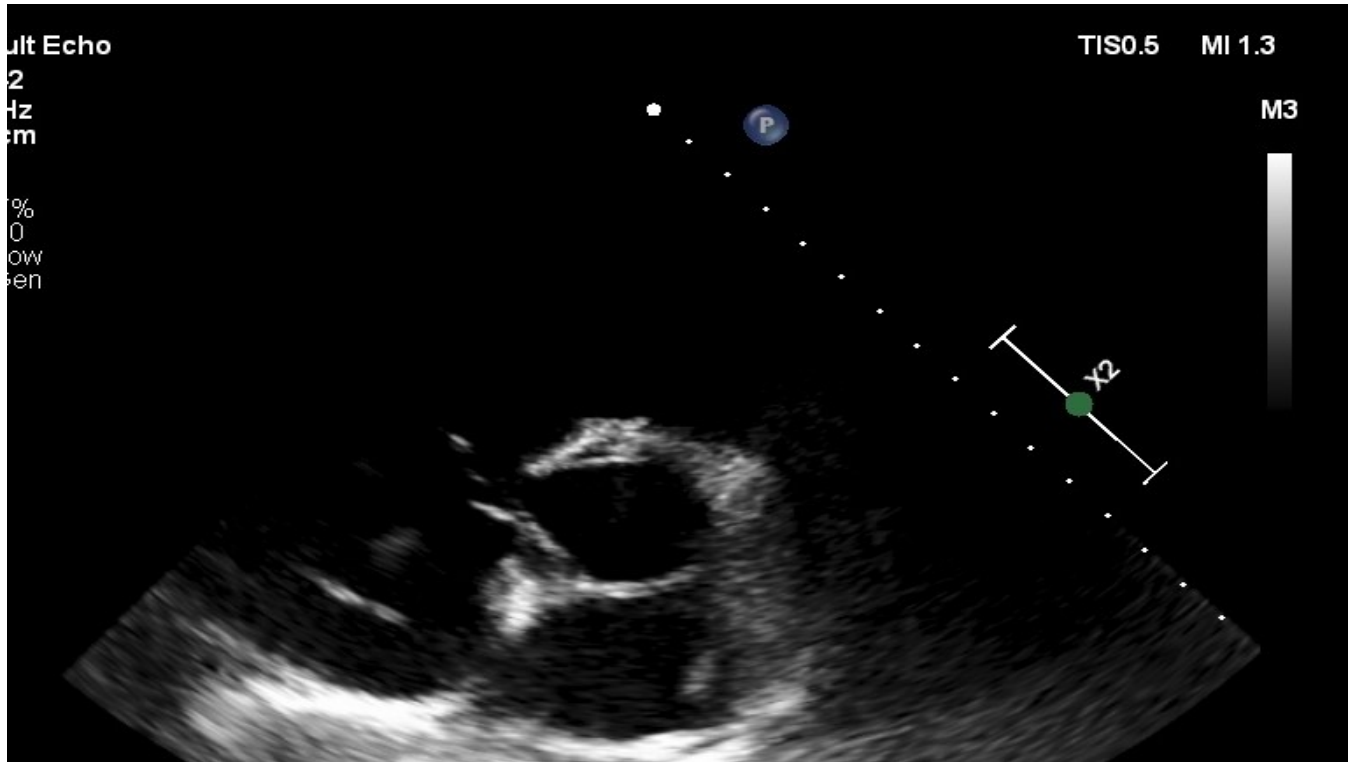
E-mail: dr.elesgerlishahane@gmail.com

düşünüldü və xəstə hospitalizasiya edildi. Xəstəyə gündəlik 30 mq (15 mq x 2 dəfə) rivaroksaban başlandı. Sağ aşağı ətraf üçün kompression corab təyin edildi. Müalicənin beşinci günü təkrari exokardioqrafiya olundu (Şəkil 4 və 5). Bu zaman görülən hərəkətli kütlələr görülmədi, sağ mədəciyin ölçüləri normallaşmış, ağciyər arteriyasının sistolik təzyiqi isə

35mmHg-na qədər enmişdir. 21 gün sonra rivaroksabanın dozası gündəlik 20 mq təyin edildi. Sağ aşağı ətrafda hissesi perez olması səbəbindən rivaroksaban müalicəsi qeyri-müəyyən zamana qədər davam etdiriləcək.

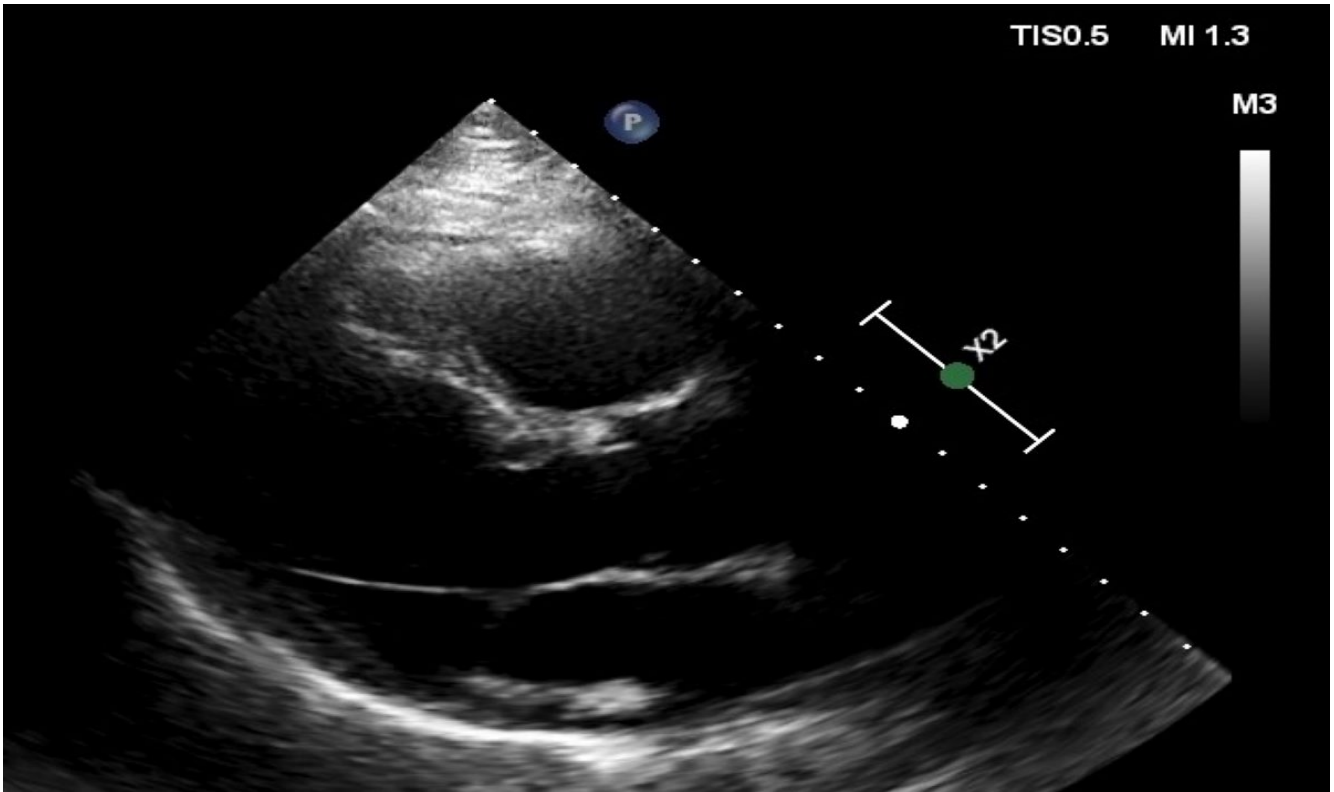
Şəkil 1. Parasternal uzun ox görüntüsü. Sol qulaqcıq daxilində tromb kütləsi görünür. Sağ mədəcik genişdir.

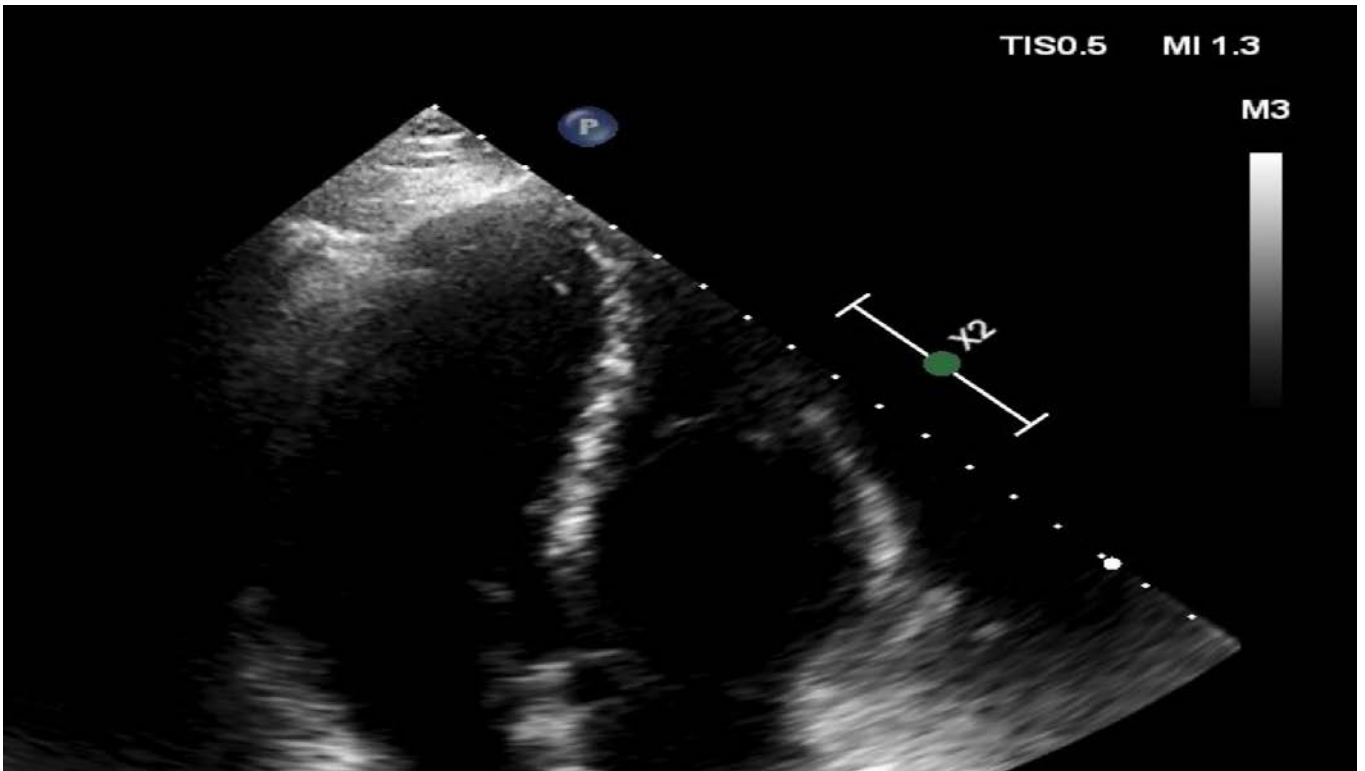
Şəkil 2. Parasternal qısa ox (aortanın en kəsik görüntüsü). Həm sol, həm də sağ qulaqcıqda tromb kütləsi görünür.

Şəkil 3. Apikal 4-boşluq görüntüsü. Sağ və sol qulaqcıqda tromb kütləsi görünür. Sağ boşluqlar genişdir.

Şəkil 4. Parasternal uzun ox görüntüsü. Sol qulaqcıqda tromb kütləsi görünmür, sağ mədəciyin ölçüləri norma daxilindədir.

Şəkil 5. Apikal 4-boşluq görüntüsü. Ürək boşluqlarının ölçüləri norma daxilindədir. Sağ qulaqcıqda tromb kütləsi görünmür.

Öyrədicə məqamlar

-Pulmonar tromboemboliyanın diaqnozu bəzən KT angiografiya vasitəsilə qoyulsa da bu xəstələrdə exokardioqrafiya mütləq icra edilməlidir

-Pulmonar tromboemboliya zamanı tromb kütləsini adətən sağ boşluqlarda görsək də mütləq sol boşluqlar da diqqətlə müayinə olunmalıdır

-Yeni oral antikoagulyantlar ürək boşluqlarındakı tromb kütlələrini əritmək üçün effektivdir

Ədəbiyyat:

1. Mahajan K, Negi P, Asotra S, Dev M. Right atrial free-floating thrombus in a patient with acute pulmonary embolism. *BMJ Case Rep.* 2016 May 10;2016:bcr2016215414. doi: 10.1136/bcr-2016-215414. PMID: 27166001; PMCID: PMC4885483.
2. Noriko Okahashi, MD, Nozomi Watanabe, MD, Takahiro Kawamoto, MD, Yuji Koyama, MD, Nozomi Wada, MD and Kiyoshi Yoshida, MD. Simultaneous Systemic/Pulmonary Embolism Caused by Deep Vein Thrombosis. *J Echocardiogr* Vol.3, No.3, 125-127 (2005)

Əlavə məlumatlar.

Müəlliflərin töhfələri.

Konsepsiya və dizayn, Məlumatların əldə edilməsi, təhlili və ya təfsir, Əlyazmanın tərtibi, Əlyazmanın mühüm intellektual məzmun üçün tənqidi təftişi, Statistik təhlil, Məlumatların idarəedilməsi, Araşdırma, Əldə edilmiş dəstək, maliyyə və nəzarət: bütün müəlliflər bərabər qaydada. Müəlliflər yekun əlyazmanı oxuyub və təsdiq edib.

Maliyyələşdirmə.

Məqalənin hazırlanması məqsədilə aparılan təhlil və araşdırmalar üçün heç bir kənar maliyyə əldə edilməmişdir. Heç bir digər qurum və ya sponsor təşkilatlar araşdırmanın və ya tədqiqatın və ya təhlilin

dizaynı və aparılmasında; məlumatların toplanması, idarə edilməsi, təhlili, məlumatların təfsirində, habelə əlyazmanın hazırlanması, nəzərdən keçirilməsi və ya təsdiqində heç bir rola malik olmayıb; əlyazmanın nəşrə təqdim edilməsi haqqında qərarların verilməsində iştirak etməmişdir.

Məlumat və materialların əlçatanlığı.

Təhlil zamanı istifadə olunan və/yaxud təhlil edilən məlumatlar (datalar) müəlliflərə və ya jurnalın redaksiyasına müraciət etməklə əldə edilə bilər.

Bəyannamələr.

Etik Komitənin icazəsi və məlumatlı razılıq.

Hər bir iştirakçıdan yazılı və ya uyğun olduqda şifahi məlumatlı razılıq alınıb. Etik Komitə (AKC, Azərbaycan) bu təhlili təsdiq edib.

Maraqların toqquşması.

Müəllif(lər) hər hansı maraqların toqquşmasını bəyan etməyiblər.

Müəlliflərə dair təfərrüatlar.

akad. C.Abdullayev adına ET Kardiologiya İnstitutu¹, DTX-nın Hərbi Tibbi Baş İdarəsinin Hospitalı²

Göndərilib: 14 may 2023-cü il. **Qəbul edilib:** 14 may 2023-cü il. **Elektron nəşr:** 5 oktyabr 2023-cü il.